

2003-10-23

LS 0310-2719

Landstingsstyrelsen

Månadsbokslut för september 2003

Härmed överlämnas månadsbokslut för september 2003. Månadsbokslutet innehåller även prognos för helåret 2003.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen beslutar

att fastställa månadsbokslut för september 2003

Sid

Kort sammanfattning av verksamheternas ekonomi.

2

Landstingskoncernens prognos är -2 149 mkr vilket är 551 mkr sämre än budget och 33 mkr bättre än föregående prognos. Den främsta anledningen är en försämrad skatteintäktsprognos med 490 mkr.

7

Den samlade sjukvården redovisar en prognos för 2003 på ett resultat om -18 mkr vilket är 25 mkr sämre än budget. Differensen i ersättningsreduktioner mellan Akutsjukhusen och Beställarkontor Vård ingår med 35 mkr.

11

AB Storstockholms Lokaltrafik redovisar en nollprognos efter tillskott. Trots resandeökning minskar försäljningen av färdbevis och därmed också intäkterna med 143 mkr jämfört med budget. Budgeten kan hållas tack vare minskade kapitalkostnader, verksamhetsomprövningar och engångsposter.

23

Resultat för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

27

Prognos för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

28

Mer detaljerad information lämnas av avdelningarna Koncernredovisning och Verksamhetsanalys vid Landstingskontoret.

Sören Olofsson

2003-10-23

LS 0310-2719

Bilaga 1: Personalkostnader SLL

Bilaga 2: Akutsjukhusens personalkostnader, inhyrd personal

Bilaga 3: Produktionsområdenas personalkostnader, inhyrd personal

2003-10-23

LS 0310-2719

SAMMANFATTNING

Ekonomi

Det ackumulerade resultatet per september 2003 uppgår till –514 mkr för landstingskoncernen. Landstingskoncernens **prognos** för helåret pekar på ett resultat om –2149 mkr. Prognosen avviker mot budget med –551 mkr. Detta beror i huvudsak på försämrade skatteintäktsprognos med –490 mkr. Den samlade sjukvården prognostiserar ett resultat om -18 mkr. Fastighetsverksamhetens prognos visar ett överskott jämfört med budget på 120 mkr (Locum och Landstingsfastigheter Stockholm). Övriga enheters prognos avviker från budget med –124 mkr.

Budgetuppföljning

	September	Augusti
Landstingsfullmäktiges resultatbudget 2003 (mkr)	-1 598	-1 598
Avvikelser mot LF:s budget		
Koncernfinansiering	-926	-883
Varav minskade skatteintäkter 490/490 mkr		
Beställare sjukvård	250	211
Akutsjukhusen	-212	-249
Produktionsområdena	-21	-47
SL-koncernen	0	0
Fastighetsverksamhet (LFS, Locum)	120	120
Övriga verksamheter	-124	-129
Koncernjustering ^{*)}	362	393
Summa avvikelse	-551	-584
Prognos	-2 149	-2 182

*) Avser återläggning av nedskrivning av aktier i dotterbolag i SLL koncernen och Landstingshuskoncernen samt ersättningsreduktioner mellan Akutsjukhus och Beställarkontor vård på –35 mkr.

Koncernfinansierings prognos innebär en negativ avvikelse mot budget på 926 mkr. En stor del av differensen beror på att skatteintäkterna prognostiseras bli nästan en halv miljard lägre än budgeterat. Generellt statsbidrag väntas bli 107 mkr högre än budgeterat och kostnaden för inkomst- och kostnadsutjämning 121 mkr högre än budgeterat. Totalt pekar de nya skatteintäktsprognoserna på att utfallet blir 490 mkr lägre än budgeterat. Internräntor avviker från budget med 126 mkr.

Andra avvikelseposter som påverkar landstingets ekonomi externt är de specialdestinerade statsbidragen som prognostiseras bli 47 mkr högre än budgeterat.

Resterande del av avvikelsen är till största delen hänförlig till nedskrivning av aktier i Landstingshuset där prognosen överstiger budget med 289 mkr. Nedskrivning av ak-

2003-10-23

LS 0310-2719

tier görs då bokförda värdet på aktierna minskar pga negativa resultat i dotterbolagen. Detta är en kostnad för Koncernfinansiering men den återläggas i koncernen.

Beställare sjukvård redovisar en prognos för 2003 på 250 mkr dvs. en förbättring jämfört med budget med motsvarande belopp. Verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr 2003 för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången till 2003 samt finansiera kostnadsökningar för 2003.

Akutsjukhusen redovisar en samlad årsprognos på -209 mkr. Jämfört med delårsbokslut har prognosen förbättrats med 36 mkr. Förbättringen är hänförlig till att Hudinge Universitetssjukhus AB samt Södertälje sjukhus har förbättrat sina prognoser med 34 mkr respektive 2 mkr.

Produktionsområdena samlat redovisar efter september en helårsprognos för resultatet på - 21 mkr, vilket är en förbättring med 11 mkr mot budget och 26 mkr mot augusti prognosen. Som tidigare är det Stockholms produktionsområde (SPO) och Norra länets produktionsområde (NLPO) som svarar för hela underskottet, - 13 resp. - 33 mkr. Södra länets produktionsområde (SLPO) beräknar som föregående månad att nå ett positivt resultat, 25 mkr.

SL-koncernen redovisar en årsprognos i överensstämmelse med budget och ett nollresultat efter tillskott, 3 861 mkr. Linjetrafikintäkterna fortsätter att minska, trots resandeökning med 0,3%, och ligger 143 mkr lägre än budget. För att motverka detta har åtgärder vidtagits i verksamheten som dämpar kostnaderna. Det låga ränteläget inverkar positivt på kapitalkostnaderna med 112 mkr och reavinsten 52 mkr från försäljningen av Svensk Banproduktion AB bidrar också till att budgeten kan hållas

Landstingsfastigheters resultat uppgick till 388 mkr och prognosen pekar på en vinst på 414 mkr vilket är 116 mkr bättre än det budgeterade resultatet på 298 mkr. Prognosen är oförändrad jämfört med föregående månad. Prognosen ska ställas i relation till landstingsstyrelsens uppdrag i samband med de ekonomiska åtgärderna för 2003 att åstadkomma ett ca 75 mkr högre resultat genom kostnadsänkningar eller ökade externa hyresintäkter.

De reduceringar som nu redovisas i prognosen avser främst 126 mkr i lägre räntekostnader till följd av sjunkande marknadsräntor och 30 mkr lägre fastighetsunderhåll. Även avskrivningskostnaderna bli något lägre på grund av en viss återhållsamhet på investeringssidan samt senarelagda projekt. Samtidigt innebär prognosen att den budgeterade vinsten från fastighetsförsäljningar på 50 mkr reduceras till noll, eftersom resultatet av fastighetsförsäljningar är beroende av planförfaranden vilka slutförs först under 2004.

Prognosförbättring avseende lägre interna räntekostnader innebär ingen real resultatförbättring för SLL.

2003-10-23

LS 0310-2719

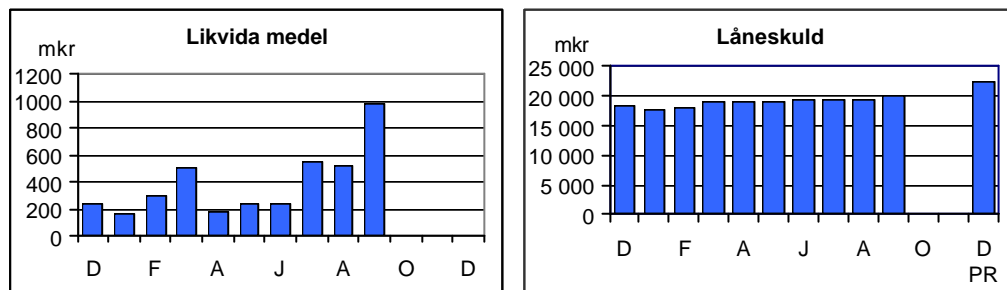
Övriga verksamheter redovisar en avvikelse mot budget med -124 mkr vilket är en förbättring med 5 mkr jämfört med föregående månadsprognos. En närmare beskrivning av dessa verksamheter finns under avsnitten Övriga verksamheter och Finansiering.

Finansiering

Likviditeten uppgår till 980 mkr, vilket är 745 mkr högre än vid årets början. Samtidigt har låneskulden inklusive leasingfinansiering under samma period ökat med ca 1,7 miljarder till ca 20,0 miljarder. Vid utgången av 2003 beräknas låneskulden inkl leasing uppgå till ca 22,6 miljarder kronor, vilket skulle innebära en ökning jämfört med föregående årsskifte med 4,3 miljarder.

Enligt landstingets finanspolicy ska landstingets genomsnittliga betalningsberedskap uppgå till minst 21 dagar. Betalningsberedskapen var den sista juli 5,2 miljarder, vilket motsvarar en betalningsberedskap på 38 dagar.

SLL hade per 2003-09-30 tecknat ett ränteswapavtal¹ om totalt 2 200 mkr i syfte att låsa in en fast ränta och skydda kassaflödet för lån och finansiell leasing med rörlig ränta.

¹ En ränteswap innebär att två aktörer byter räntebetalningsflöden med varandra. D v s en part betalar fast ränta men som önskar rörlig ränta och en annan part betalar rörlig ränta men som vill betala fast ränta på sina respektive krediter. Ett av motiven för att träffa avtal om en ränteswap kan exempelvis vara anpassning av räntebindningstid i skuldportföljen för att därigenom ta hänsyn till önskad risk och egna förväntningar på räntemarknaden.

SLL har för avsikt att inneha avtalen löptiden ut. Marknadsvärdet kommer att variera under löptiden dock utan resultatpåverkan. När avtalstiden löper ut är marknadsvärdet noll.

2003-10-23

LS 0310-2719

INVESTERINGAR

mkr	Utfall jan-sep 03	Budget 2003	Prognos 2003
Trafikinvesteringar	1 540	2 861	2 380
Fastigheter	479	926	850
Maskiner och inventarier	412	652	614
Ombyggnad i externt förhyrda lokaler	17	0	22
Totala investeringar SLL-koncernen	2 448	4 439	3 866

Trafikinvesteringar

SL:s bruttoinvesteringar uppgick under perioden till 1 737 mkr och statsbidrag till 227 mkr. Årets investeringsvolym prognostiseras till 2 622 mkr, dvs. 549 mkr lägre än budgeterade 3 171 mkr. Förändringarna beror framför allt på att utgifterna för bytespunkter och stationsutrustning blir 328 mkr lägre samt på senareläggning av vissa investeringar med 207 mkr. Samtidigt konstateras fördyringar av totalkostnaden för pendeltågsstation Årstaberget och bytespunkt Liljeholmen med sammanlagt ca 70 mkr.

Finansiering av investeringar prognostiseras genom extern finansiering med 1 398 mkr, upplåning från SLL/egna medel 934 mkr och statsbidrag 290 mkr. Statsbidragen har utbetalats med 96 mkr lägre belopp än budget pga. regeringens finansiella restriktioner för Vägverket. Amerikanska leasingtransaktioner har genomförts i juli för 75 st Vagn 2000 och 41 Roslagsbanevagnar samt i september för 45 levererade vagnar av den senaste optionen om 70 Vagn 2000.

Waxholms Ångfartygs AB investeringar uppgick under perioden till 30 mkr och avser i huvudsak ett nytt fartyg samt åtgärder i äldre tonnage. På grund av att anskaffning av nya fartyg har förskjutits till 2004 prognostiseras den totala volymen att underskrida budgeten med drygt 30 mkr.

Byggnadsinvesteringar

Investeringar i landstingets fastigheter uppgick under perioden till 479 mkr. Merparten av investeringarna är koncentrerade till länets tre största akutsjukhus: Karolinska sjukhuset, Huddinge sjukhus och Södersjukhuset och avser ny- och ombyggnader av lokaler för högre produktionsvolymmer.

De största enskilda objekt, som genomförs för närvarande avser Ny- och ombyggnad av akutmottagningen, ombyggnad av laboratoriebyggnaden L1 samt Reservkraft vid Karolinska sjukhuset, Påbyggnad C2 vid Huddinge sjukhus, Ombyggnad för onkologi vid Södersjukhuset. Vid Bromma sjukhus pågår ombyggnad och utrustning för ex-

2003-10-23

LS 0310-2719

terna hyresgäster. Investeringarna vid övriga sjukhus är främst inriktade mot teknisk upprustning, åtgärder av underhållskaraktär samt mindre lokalombyggnader.

Fram till sista september har investeringsprojekt för 815 mkr avslutats och aktiverats. Prognosen på 850 mkr är oförändrad jämfört med föregående månad och innebär att årets investeringsvolym blir 76 mkr lägre än vad som har angivits i 2003 års budget.

Maskiner och inventarier

Periodens investeringar i maskiner och inventarier uppgick till 412 mkr och avser främst modernisering, ersättning och komplettering av medicinsk-teknisk utrustning samt IT-utrustning. Prognosen pekar på ett utfall i nivå med den fastställda volymen på 652 mkr.

2003-10-23

LS 0310-2719

LANDSTINGSKONCERNEN

mkr	Utfall	Utfall	%	Års		Prognos	%
	2003	2002	förändring	Bokslut	Budget ¹⁾		förändring
	jan-sep	jan-sep	03-02	2002	2003	2003	Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	10 592	10 292	2,9	14 218	14 579	14 378	1,1
Verksamhetens kostnader	-35 439	-33 464	5,9	-45 871	-49 180	-48 993	6,8
Avskrivningar	-1 193	-1 015	17,5	-1 323	-1 534	-1 562	18,1
Verksamhetens bruttokostnader	-36 632	-34 479	6,2	-47 194	-50 714	-50 556	7,1
Verksamhetens nettokostnader	-26 040	-24 187	7,7	-32 976	-36 135	-36 177	9,7
Skatteintäkter	28 747	23 835	20,6	31 939	38 805	38 329	20,0
Generellt statsbidrag ²⁾	1 486	1 503	-1,1	2 045	1 875	1 982	-3,1
Inkomst- och kostnadsutjämning	-4 034	-3 298	22,3	-4 398	-5 258	-5 379	22,3
Summa skatteintäkter, generellt statsbidrag, utjämning och momsavgift	26 199	22 040	18,9	29 586	35 422	34 932	18,1
Finansiella intäkter	73	82	-12,0	101	104	99	-2,0
Finansiella kostnader	-747	-563	32,7	-787	-1 087	-1 002	27,3
Resultat	-514	-2 628		-4 076	-1 696	-2 149	
Resultat enligt LF beslut dec 2002³⁾					-1 598		

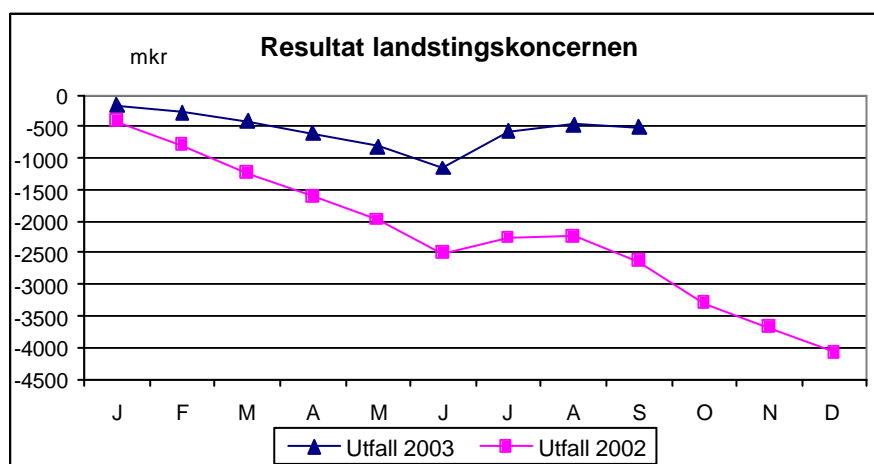
1) Enligt lokalt beslutad omrapporterad budget i augusti 2003.

2) Momsavgiften har tagits bort 2003. Istället har det generella statsbidraget minskats. För jämförbarhet har det generella statsbidraget 2002 minskats med momsavgiften.

3) Den i augusti 2003 omrapporterade budgeten avviker med -98 från den av LF beslutade. De största avvikelserna har rapporterats av HS -105, AISAB -8, SPO 10, och NTS 4.

Utfall för perioden januari-september 2003

Resultatutfallet för januari-september 2003 uppgår till -514 mkr, vilket är 2 114 mkr bättre än motsvarande period föregående år.

2003-10-23

LS 0310-2719

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter ökade med 300 mkr eller 2,9 % mellan januari-september 2002 och 2003.

mkr	Utfall 2003 jan-sep	Utfall 2002 jan-sep	% förändring 03-02
Patientavgifter sjuk- och tandvård	715	681	5,0
Trafikantavgifter m.m.	2 559	2 617	-2,2
Försäljning av primärtjänster	770	711	8,3
Hysesintäkter, försäljning övriga tjänster, material och varor	2 116	2 090	1,2
Statsbidrag för läkemedel	2 796	2 670	4,7
Övriga statsbidrag och övriga bidrag	1 472	1 329	10,8
Övriga intäkter	164	194	-15,5
Summa verksamhetens intäkter	10 592	10 292	2,9

Största bidraget till ökningen av verksamhetens intäkter kommer från posterna statsbidrag för läkemedelsförmånen samt övriga statsbidrag och bidrag. Dessa ökade sammanlagt med 269 mkr eller 6,7 %. Trafikantavgifterna utvecklades negativt främst till följd av en minskad volymutveckling av AB SL:s försäljning av färdbevis.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader ökade betydligt mer än verksamhetens intäkter. Kostnadsökningen mellan januari-september 2002 och motsvarande period 2003 uppgick till 1 975 mkr eller 5,9%. Verksamhetens bruttokostnader (verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar) ökade med 6,2%.

mkr	Utfall 2003 jan-sep	Utfall 2002 jan-sep	% förändring 03-02
Personalkostnader	13 204	12 556	5,2
Köpt hälso- och sjukvård	5 902	5 183	13,9
Köpt trafik	5 472	5 313	3,0
Köpta övriga primärtjänster	96	108	-11,1
Verksamhetsanknutna tjänster (lab, röntgen m.m.)	791	656	20,6
Läkemedel inom läkemedelsförmånen	2 967	2 781	6,7
Övriga material och varor	1 747	1 718	1,7
Lämnade bidrag	697	654	6,6
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	1 509	1 437	5,0
Övriga kostnader	3 054	3 058	-0,1
Summa verksamhetens kostnader	35 439	33 464	5,9
Avskrivningar	1 193	1 015	17,5
Summa verksamhetens bruttokostnader	36 632	34 479	6,2

2003-10-23

LS 0310-2719

Personalkostnaderna ökade med 5,2%. Ökningen av lönekostnaderna, som utgör större delen av personalkostnaderna, uppgick till 4,3%. De sociala avgifterna ökade med 6,6% till följd av att kostnaderna för avtalsförsäkringarna (avseende gruppliv- och avtalsgruppsjukförsäkring m.m.) stigit kraftigt.

Kostnadsökningen för köpt hälso- och sjukvård uppgick till 13,9%.

Kostnadsökningstakten för läkemedel inom läkemedelsförmånen har dämpats ytterligare något jämfört med delårsbokslutet i augusti då ökningen var 7,3%. Nu redovisas en ökning på 6,7 %.

Skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

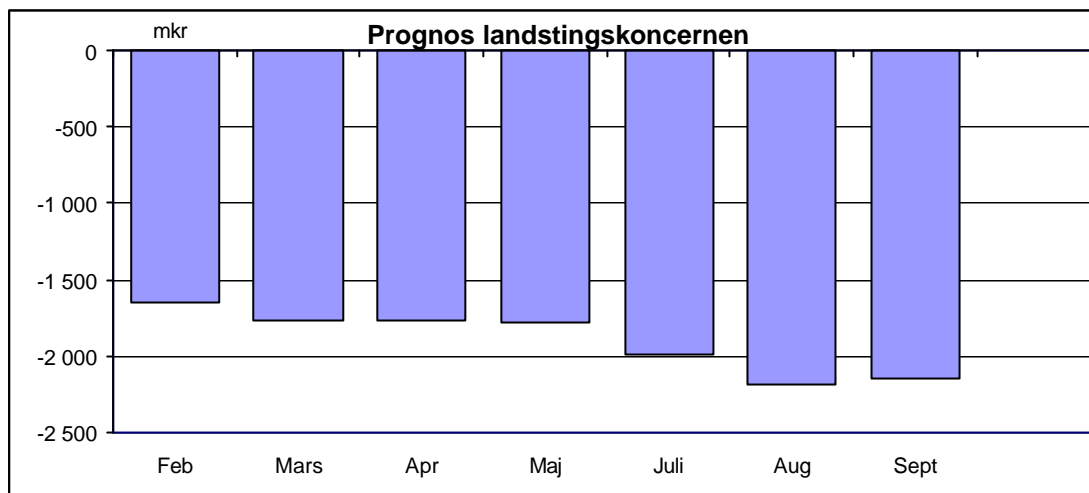
För perioden januari-september 2002 och januari-september 2003 ökade de samlade skatteintäkterna (inklusive generellt statsbidrag och utjämning) med 4 159 mkr, vilket motsvaras av en procentuell ökning med 18,9%. Huvuddelen av denna ökning är relaterad till höjningen av skattesatsen från 10,32 till 11,62 procent. Om höjningen av skattesatsen inte hade genomförts skulle skatteintäkterna ha ökat med 4,2%.

Prognos för helår 2003

Prognosen för helåret pekar på ett underskott med -2 149 mkr, vilket är 551 mkr sämre än budget. Försämringen beror i huvudsak på att skatteintäktsprognosen försämrats med 490 mkr. Den samlade sjukvården prognostiserar ett resultat om -18 mkr. Fastighetsverksamhetens prognos visar ett överskott jämfört med budget på 120 mkr. Övriga enheters prognos avviker från budget med -124 mkr. Vid jämförelsen mellan helårsprognosen 2003 och det ackumulerade utfallet tom september 2003 beräknas resultatet försämrats med ca 1 635 mkr under årets sista tre månaderna. Föregående år uppgick resultatförsämringen till 1 448 mkr under årets sista kvartal. Med hänsyn tagen till centrala och lokala åtgärdsprogram, anställningsstopp och stopp för inhyrning av personal bör prognosen komma att kunna förbättras de kommande månaderna.

2003-10-23

LS 0310-2719

Verksamhetens intäkter beräknas enligt prognosen öka med 1,4%. Jämfört med ökningen enligt utfallet januari-september 2002-2003, som uppgick till 2,9%, ligger prognosen lågt. Om utfallet för helår 2003 blir i linje med prognosen innebär detta att verksamhetens intäkter kommer att minska med -2,7% perioden oktober-december mellan 2002 och 2003.

Verksamhetens kostnader beräknas öka med 6,8% mellan helår 2002 och 2003. Personalkostnaderna, som utgör 37% av verksamhetens kostnader, beräknas öka med 4%. Verksamhetens bruttokostnader (dvs. verksamhetens kostnader inkl avskrivningar) ökar enligt prognosen med 7,1%.

Prognosen för 2003 för de samlade **skatteintäkterna** (skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning) uppgår till 34 932 mkr, vilket är oförändrad nivå jämfört med prognosen i delårsbokslutet per 31 augusti. Det innebär en ökning med 18,1% jämfört med 2002. Om ingen skattechöjning hade genomförts 2003 skulle ökningen ha stannat vid 3,5%. Generellt statsbidrag väntas bli 107 mkr högre än budgeterat och kostnader för inkomst- och kostnadsutjämning 121 mkr högre än budgeterat. Totalt pekar de nya skatteintäktsprognoserna på att utfallet blir 490 mkr lägre än budgeterat.

2003-10-23

LS 0310-2719

DEN SAMLADE SJUKVÅRDEN

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt (mkr)	Utfall 2003 jan-sep	Utfall 2002 jan-sep ⁴⁾	Förändring 03-02	Bokslut 2002 ⁴⁾	Budget 2003 ¹⁾	Prognos 2003	Förändring Pr-bokslut 2002
Beställarkontoret Vård (BKV)	717	-70	787	-694	0	250	944
Akutsjukhusen	-29	-80	51	-194	4	-209	-15
Produktionsområdena	145	-40	185	-146	0	-21	125
Övriga ²⁾	17	-26	43	-23	3	-4	19
Koncernjusteringar ³⁾	16	-84	100	171	0	-34	-205
Summa	866	-300	1 166	-886	7	-18	868

- 1) Av Landstingsfullmäktige beslutad budget från december 2002.
- 2) Består av Folkandvården i Stockholm AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB samt Stockholm Care AB.
- 3) Koncernjusteringarna består av internförsäljningsdifferenser samt justering för ersättningsreduktioner.
- 4) Fr o m 2003 redovisas Beställare tandvård och Folkandvården i Stockholm AB inom den samlade sjukvården. Bokslut 2002 har justerats för detta för att jämförbarhet skall uppnås mellan åren.

Ekonomi

Resultatutfallet för perioden januari-september för den samlade sjukvården är 866 mkr, vilket är 1 166 mkr bättre än motsvarande period föregående år. Största delen av den positiva förändringen, eller 787 mkr, svarar BKV för. Anledningen är en ökad anslagstilldelning. Den samlade sjukvårdens resultat har förbättrats med 51 mkr sedan delårsbokslutet dvs. från 815 mkr till 866 mkr.

Helårsprognosen för den samlade sjukvården uppgår till -18 mkr, vilket är 25 mkr sämre än budget samt 868 mkr bättre än utfallet för helåret 2002. Största delen av den positiva nettoförändringen, eller 944 mkr, jämfört med utfallet 2002 svarar BKV för. Anledningen är att verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången av året samt finansiera kostnadsökningen för 2003. Prognosen har förbättrats med 68 mkr i jämförelse med delårsbokslutet. Förbättringen är en nettoförändring av prognoserna för BKV (39 mkr), akutsjukhusen (36 mkr) samt produktionsområdena (26 mkr) samt koncernjusteringar för ersättningsreduktioner. Vid en jämförelse mellan prognosen för helår 2003 och utfallet per september kan konstateras att resultatet beräknas försämrats med 884 mkr under årets sista tre månader. Denna beräknade resultatförsämring kan i huvudsak delas upp på BKV (-466 mkr), akutsjukhusen (-180 mkr) samt produktionsområdena (-166 mkr). Föregående år uppgick den samlade sjukvårdens resultatförsämring till 586 mkr under årets sista tre månader, då resultatet försämrades från -300 mkr per september till -886 mkr i årsbokslutet.

Den samlade sjukvårdens personalkostnader för 2003 beräknas öka med 7%, dvs. 1 116 mkr, från 15 627 mkr till 16 743 mkr. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, beräknas öka med 6%, dvs. 663 mkr, från

2003-10-23

LS 0310-2719

10 590 mkr till 11 253 mkr. Eftersom volymen (antal årsarbetare) beräknas bli i stort sett oförändrad kan hela lönekostnadsökningen hänföras till löneökning (lönekostnadsökning per årsarbetare).

Enligt budgetdirektiven för 2004 skall personalkostnadsökningen begränsas till högst 5%, vilket i jämförelse med den prognostiserade ökningen för 2003 på 7% innebär en relativt kraftigt reducerad ökningstakt för 2004. Varje procentenhets förändring av den samlade sjukvårdens personalkostnader motsvarar ca 170 mkr på helårsbasis. Skillnaden mellan en ökningstakt avseende personalkostnaderna på 7% respektive 5% motsvarar därmed 340 mkr.

De prognostiserade kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 437 mkr. Detta är en minskning med 93 mkr, dvs. 18%, jämfört med helåret 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,6%, vilket kan jämföras med 3,4% för helåret 2002. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall kostnadsandelen uppgå till högst 2,5%.

Se vidare under avsnitten ”Beställarkontoret Vård”, ”Akutsjukhusen” samt ”Produktionsområdena”.

2003-10-23

LS 0310-2719

BESTÄLLARKONTORET VÅRD (BKV)

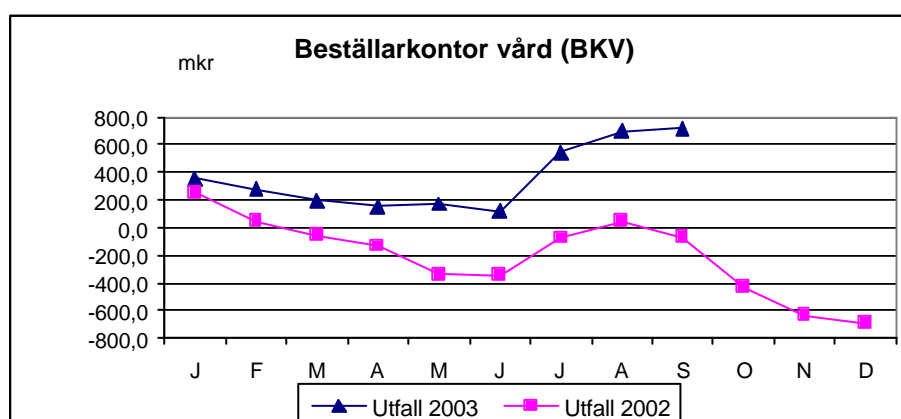
mkr	Utfall 2003 jan-sept.	Utfall 2002 jan-sept. 1)	% förändring	Bokslut 2002 1)	Budget 2003 2)	Prognos 2003	% förändring Pr-Bokslut
Landstingsbidrag	26 047	23 092	13	30 790	34 730	34 730	13
Övriga intäkter	759	710	7	1 045	1 083	1 127	8
Summa intäkter	26 806	23 802	13	31 835	35 813	35 857	13
Personalkostnader	-295	-311	-5	-439	-417	-418	-5
Köpt hälso- och Sjukvård	-20 277	-18 268	11	-24 999	-27 287	-27 452	10
Köpt tandvård	-429	-412	4	-548	-611	-607	11
Läkemedelsförmånen	-2 942	-2 763	6	-3 759	-4 098	-3 988	6
Övriga kostnader	-2 193	-2 154	2	-2 832	-3 415	-3 189	13
Summa kostnader	-26 136	-23 908	9	-32 577	-35 828	-35 654	9
Avskrivningar	-5	-6	-17	-8	-5	-5	-38
Finansnetto	51	42	21	56	20	52	-7
Resultat	716	-70		-694	0	250	

1) Konsoliderat utfall för HSN och TvN

2) Avser omrapporterad budget augusti 2003

Ekonomi

Beställarkontor vård (BKV) **resultat** för perioden januari – september är 716 mkr. Detta är en förbättring med 786 mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Förbättringen förklaras av ökad anslagstilldelning. Landstingsbidraget har ökat med ca 13% medan ökningen av bruttokostnaderna uppgår till ca 9%.

BKV redovisar en **prognos** för 2003 på 250 mkr. Verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr 2003 för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången till 2003 samt finansiera kostnadsökningar för 2003.

2003-10-23

LS 0310-2719

Resultatförsämringen mellan utfallet i september och helårsprognosen förklaras framför allt av en minskad vårdkonsumtion under sommaren. Ökad vårdkonsumtion under resterande del av året beräknas medföra en resultatförsämring på 466 mkr.

Prognostiserat överskott om 250 mkr kan sammanfattas enligt följande;

- Omorganisation av beställarförvaltningen samt administrativa besparingar (40 mkr)
- Implementering av läkemedelsstrategin samt prissänkningar (110 mkr)
- Effekter av åtgärdspaketet (50 mkr)
- Reserver (50 mkr)

Det prognostiserade överskottet har ökat med 40 mkr jämfört med föregående månad. Förbättringen förklaras av ökade överskott med anledning av landstingsfullmäktiges åtgärdspaket samt att budgeterade reserver förväntas öka.

För implementeringen av läkemedelsstrategin beräknas ett överskott med 110 mkr. Överskottet beror även på stora prissänkningar på ett antal stora preparat och produktområden. Prissänkningarna beror på att flera stora patent gått ut samtidigt som generikareformen från 2002 förändrat prisbildning och förskrivningsmönster.

Effekterna av avgiftshöjningarna enligt åtgärdspaketet beräknas uppgå till cirka 39 mkr och fördelar sig på vårdgivare enligt följande:

- SLL interna producenter (16,1 mkr)
- SLL externa producenter (22,7 mkr)

Övriga poster i åtgärdspaketet bl.a. besparingar på tekniska hjälpmedel samt höjning av patienternas andel av kostnaderna vid sjukresor förväntas ge överskott på omkring 10 mkr. Den totala effekten av besparingar enligt åtgärdspaketet beräknas uppgå till 50 mkr.

Riskbedömning

Negativt

Ombrytningen av redovisningen till ny organisation under löpande kalenderår utgör en generell riskfaktor. Läget förbättras successivt, men redovisningen ger inte ett lika bra underlag för prognoser som ett normalår.

Prognosen för akutvården bygger på avtalade återbetalningar (rabatter) från sjukhusen med sammantaget 81 mkr. Sjukhusen redovisar sammantaget rabatter på 46 mkr. Hänsyn har tagits till differensen om 35 mkr i SLL-koncernen.

Positivt

2003-10-23

LS 0310-2719

För läkemedeln totalt beräknas ett överskott med 110 mkr. Överskottet beror dels på stora prissänkningar på ett antal stora preparat och produktområden samt implementering av läkemedelsstrategin. Prissänkningarna beror på att flera stora patent gått ut samtidigt som generikareformen från 2002 förändrat prisbildning och förskrivningsmönster.

Verksamhet

Åtgärder

Nedan redovisas några exempel på det arbete som pågår med att finna kostnadsreducerande åtgärder inför 2004.

Samtliga beställaravdelningar arbetar med implementeringen av läkemedelsstrategin. I huvudsak innebär detta att:

- kvalitetsutvecklingsavtal tecknas med samtliga producenter av öppen vård för att sänka kostnadsökningstakten samtidigt som kvaliteten i förskrivningen ökas
- specialistläkemedlens kostnadsutveckling svarar för en betydande andel av kostnadsökningen och kommer därför att behandlas i avtalen med berörda producenter
- inrättande av läkemedelsförråd i särskilt boende för äldre fullföljs. Ca 40% av boendena har nu förråd
- förbättrad förskrivning utvecklas inom kommunens särskilda boenden med systematiska genomgångar av förskrivningen
- pilotprojekt har startats för utveckling av läkemedelsjournal (läkemedelslista).

Avdelningen för gemensamma Vårdbeställningar har uppföljningsmöten med sjukhusen. Vid dessa diskuteras åtgärder för att bromsa volymutvecklingen samt möjligheter att föra över besök till vård utanför sjukhusen.

Beställaravdelning Norr har bl.a. valt att inte starta planerade nya verksamheter inom primärvård och geriatrik till följd av det ekonomiska läget. Beställaravdelning Norr har även genomfört en strukturöversyn av den psykiatriska vården inom norra delen av länet. Översynen har gjorts i samverkan med vårdproducenten. Kostnadsreduceringar om ca 28 mkr beräknas uppstå 2004.

För Beställaravdelning Stockholm har sammanslagningen av Dalens och Rosenlunds geriatrika kliniker inneburit att kostnaderna hållits inom ram. I syfte att stärka närsjukvården har avdelningen arbetat med att utveckla samarbetet mellan olika producenter avseende närsjukvård.

2003-10-23

LS 0310-2719

Beställaravdelning Söder arbetar också med att utveckla närsjukvården. Arbetet koncentreras på en fortsatt utveckling av närsjukvårdscentra med ökad tillgänglighet, för att möjliggöra en överföring av patienter från akutsjukhusen till närsjukvården.

2003-10-23

LS 0310-2719

AKUTSJUKHUSEN

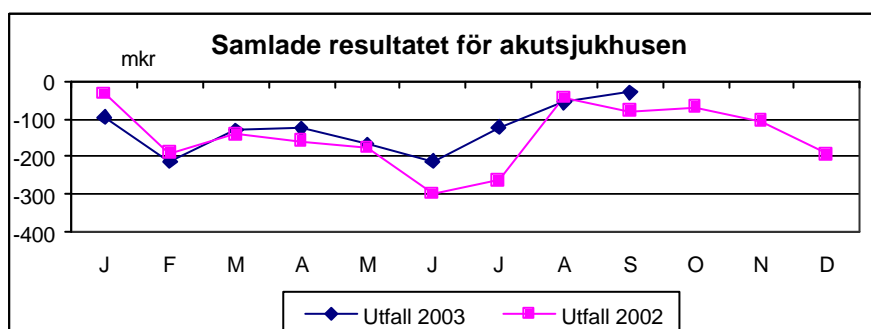
Resultat före boksluts- dispositioner och skatt, mkr	Utfall 2003 jan-sep	Utfall 2002 jan-sep	Förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget 2003 ¹⁾	Prognos 2003	Förändring Pr-bokslut 2002
Danderyds sjh AB	14	2	12	-11	0	2	13
Huddinge univ sjh AB	-26	-123	97	-105	0	-55	50
Norrtälje sjh AB	9	1	8	-3	0	1	4
S:t Eriks sjh AB	2	1	1	3	4	0	-3
Södersjukhuset AB	-23	-18	-5	-45	0	-28	17
Södertälje sjh	24	-6	30	-7	0	8	15
Karolinska sjh	-26	63	-89	-26	0	-137	-111
Koncernjustering ²⁾	-3	0	-3	0	0	0	0
Summa	-29	-80	51	-194	4	-209	-15

1) Av landstingsfullmäktige beslutad budget från december 2002.

2) Består av internförsäljningsdifferenser.

Ekonomi

Det samlade **resultatutfallet** för akutsjukhusen för perioden januari-september är -29 mkr, vilket är 51 mkr bättre än motsvarande period föregående år. Resultatutfallet har förbättrats med 29 mkr sedan delårsbokslutet, vilket främst beror på att Karolinska sjukhuset och Huddinge Universitetssjukhus AB har förbättrat sina resultat med 27 mkr respektive 20 samt att Södersjukhuset AB försämrat sitt resultat med 10 mkr mellan augusti och september.

Akutsjukhusens samlade resultaträkning (tabell nedan) visar att verksamhetens intäkter ökat med 10% medan verksamhetens kostnader ökat med 9%. Avskrivningarna har ökat med 15% och det positiva finansnettot har minskat med 31%.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, har ökat med knappt 9%. De enskilda sjukhusens personalkostnadsökningar varierar inom intervallet 5-12%. Av den totala ökningen av verksamhetens kostnader uppgående till 896 mkr står personalkostnadsökningen för 577 mkr, dvs. 64%. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, öka-

2003-10-23

LS 0310-2719

de med 8%. Av lönekostnadsökningen var 3% hänförligt till volymökning och 5% till löneökning.

Kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 189 mkr. Detta är en ökning med 21 mkr, dvs. 13%, jämfört med samma period 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,6%, att jämföra med 2,5% motsvarande period föregående år.

Konsolidering av akutsjukhusens resultaträkningar, mkr	Utfall	Utfall	%	Bokslut	Budget		%
	2003	2002	förändring		2003	Prognos	
	jan-sep	jan-sep	03-02	2002	2003¹⁾	2003	Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	11 240	10 255	10	14 072	15 058	15 054	7
Personalkostnader	-7 346	-6 769	9	-9 265	-10 041	-9 986	8
Kostnader för inhyrd personal	-189	-168	13	-263	-112	-212	-19
Övriga kostnader	-3 484	-3 186	9	-4 441	-4 604	-4 716	6
Verksamhetens kostnader	-11 019	-10 123	9	-13 969	-14 757	-14 914	7
Avskrivningar	-259	-225	15	-311	-412	-360	16
Finansnetto	9	13	-31	14	12	11	-21
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-29	-80		-194	-99	-209	
Fullmäktiges resultatkrav²⁾					4		

1) Enligt per augusti omrapporterade lokala budgetar.

2) Landstingsfullmäktiges beslutade resultatkrav. Huddinge Universitetssjukhus AB (-105 mkr), Norrtälje Sjukhus AB (4 mkr) samt S:t Eriks Ögonsjukhus AB (2 mkr) har rapporterat in budgetar med resultat som ej är överensstämmande med landstingsfullmäktiges beslut. Jämför med den inledande tabellen.

Den samlade **helårsprognosen** för akutsjukhusen uppgår till -209 mkr. Jämfört med delårsbokslutet har den samlade prognosen förbättrats med 36 mkr. Förbättringen är hänförlig till att Huddinge Universitetssjukhus AB och Södertälje sjukhus har förbättrat sina prognoser med 34 mkr respektive 2 mkr.

Akutsjukhusens samlade prognos (tabell ovan) visar att såväl verksamhetens intäkter som verksamhetens kostnader beräknas öka med 7% jämfört med utfallet för helåret 2002. Avskrivningarna beräknas öka med 16% och det positiva finansnettot minska med 21%.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, beräknas för 2003 öka med knappt 8% jämfört med utfallet 2002. De enskilda sjukhusens beräknade personalkostnadsökningar varierar inom intervallet 5-11%. Av den beräknade totala ökningen av verksamhetens kostnader uppgående till 945 mkr står personalkostnadsökningen för 721 mkr, dvs. 76%. Detta innebär att akutsjukhusens samlade personalkostnader beräknas öka från 9 265 mkr till 9 986 mkr. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, beräknas öka med 7% dvs. 447 mkr, från 6 257 mkr till 6 704 mkr. Av lönekostnadsökningen är 2% hänförligt till volymökning och 5% till löneökning.

2003-10-23

LS 0310-2719

De sammanlagda budgeterade personalkostnaderna uppgår till 10 041 mkr, vilket innebär att de prognostiserade personalkostnaderna understiger de budgeterade med 55 mkr, eller 0,5%. (Budgetsiffran utgör en sammanläggning av sjukhusens upprättade budgetar enligt den omrapportering av 2003 års budget som gjordes i augusti. För Huddinge Universitetssjukhus AB, Norrtälje Sjukhus AB samt S:t Eriks Ögonsjukhus AB överensstämmer dock inte de budgeterade resultaten med Fullmäktiges budgetbeslut). Den sammantagna årliga ökningstakten avseende personalkostnaderna har under åren 1999-2002 legat konstant kring 9%. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall personalkostnadsökningen begränsas till högst 5%. Därmed har ett tydligt trenderbrott aviserats i budgetdirektiven för 2004. Varje procentenhets förändring av akutsjukhusens samlade personalkostnader motsvarar ca 100 mkr på helårsbasis. Skillnaden mellan en ökningstakt på 5% jämfört med 9% motsvarar därmed 400 mkr.

De beräknade sjuklönekostnaderna uppgår till 92 mkr, eller 1,3% av de totala lönekostnaderna. Detta kan jämföras med 93 mkr respektive 1,5% för helåret 2002. Sjuklönekostnaderna beräknas alltså bli i stort sett oförändrade jämfört med föregående år trots bland annat det utökade arbetsgivaransvaret för den tredje sjuklöneveckan gällande fr o m 1 juli 2003. I den samlade prognosen för akutsjukhusen beräknas den tredje sjuklöneveckan innebära ca 11 mkr i högre kostnader.

De prognostiserade kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 212 mkr. Detta är en beräknad minskning med 51 mkr, dvs. 19%, jämfört med utfallet 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,1%, vilket kan jämföras med 2,8% för helåret 2002. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall kostnadsandelen uppgå till högst 2,5%. Vid flertalet av sjukhusen har det under hösten införts generellt stopp för inhyring från bemanningsföretag.

I akutsjukhusens samlade prognos finns förväntade ersättningsreduktioner (vårdproduktion utöver avtal) med ett totalt belopp uppgående till 46 mkr. En väsentlig förklaring till akutsjukhusens resultatförsämring under årets sista tre månader 2002 var ersättningsreduktioner på ca 180 mkr. Resultatet försämrades från -80 mkr per september 2002 till -194 mkr per helårsboks slutet, dvs med 114 mkr. För 2003 är resultatet per september -29 mkr och helårsprognosen visar på -209 mkr. Därmed har en resultatförsämring på 180 mkr beräknats för årets sista tre månader. Av denna beräknade resultatförsämring är en viss del hänförlig till beräknade ersättningsreduktioner.

Av akutsjukhusens information angående åtgärder och effekter avseende ”det ekonomiska åtgärds paketet” som beslutades av fullmäktige i juni 2003 kan utläsas att effekterna är svåra att särredovisa eftersom de överlappar de lokala åtgärdsprogrammen. Detta gäller de kostnadsreducerande åtgärderna. Vad gäller höjningen av patientavgifterna från och med 1 juli så beräknar akutsjukhusen att dessa ökar med 9 mkr för helåret 2003, vilket är en direkt och särredovisad effekt av fullmäktiges beslut. Resultat-effekten av de höjda patientavgifterna redovisas hos BKV.

2003-10-23

LS 0310-2719

Danderyds Sjukhus AB prognostiserar i likhet med delårsbokslutet ett resultat på 2 mkr. Prognosen är 13 mkr bättre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 107 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 78 mkr, dvs. 73%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 8% jämfört med utfallet 2002. Handlingsplaner för att hejda kostnadsutvecklingstakten har utarbetats. För att få större kontroll över personalkostnaderna har styrelsen beslutat att införa anställningsstopp. Vidare har ledningen tillsammans med övriga akutsjukhus beslutat om att införa stopp för att rutinmässigt anlita bemanningsföretag fr o m 1 oktober.

Huddinge Universitetssjukhus AB prognostiserar ett resultat på -55 mkr. Prognosen är 50 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har även förbättrats med 34 mkr sedan delårsbokslutet. Anledningen anges vara att produktionssiffrorna förbättrats och att ökningstakten avseende personalkostnaderna fortsätter att minska mer än tidigare förväntat. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 4%, dvs. 184 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 134 mkr, dvs. 73%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 5% jämfört med utfallet 2002. Ett åtgärdsprogram finns sedan tidigare framtaget, med syfte att bromsa kostnadsutvecklingen och den negativa resultatutvecklingen. Sjukhusledningen anger att riskerna i prognosen främst hänför sig till att ersättningen för kostnadsytterfall, som utgör en ny komponent i 2003 års vårdavtal för akutsjukvård, är svårbedömd.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB prognostiserar i likhet med delårsbokslutet ett nollresultat, vilket är 4 mkr sämre än fullmäktiges beslutade budget. Prognosen är 3 mkr sämre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 20 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 11 mkr, dvs. 55%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 7% jämfört med utfallet 2002.

Norrtälje Sjukhus AB prognostiserar i likhet med delårsbokslutet ett resultat på 1 mkr. Prognosen är 4 mkr bättre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 26 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 21 mkr, dvs. 81%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 8% jämfört med utfallet 2002.

2003-10-23

LS 0310-2719

Södersjukhuset AB prognostiserar i likhet med delårsbokslutet ett resultat på -28 mkr. Underskottet beror främst på ökade kostnader för inhyrd personal, medicinskt material, läkemedel och laboratorietjänster. Prognosen visar på ett resultat som är 17 mkr bättre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 5%, dvs. 118 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 88 mkr, dvs. 75%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 6% jämfört med utfallet 2002. Ett åtgärdsprogram med kostnadsreducerande åtgärder finns framtaget. Sjukhusledningen anger vidare att prognosen på -28 mkr har ett ytterligare risk-/förbättringsintervall på -10/+10 mkr beroende på hur framgångsrikt åtgärdsprogrammet blir. Den stora risken bedöms ligga i effekten av att avsluta inhyrd personal om sjukhuset inte kan bemanna med ordinarie personal. Produktionen kommer då att minska och därmed intäkterna för såld vård.

Karolinska sjukhuset prognostiserar i likhet med delårsbokslutet ett resultat på -137 mkr, att jämföras med fullmäktiges budgeterade nollresultat. Prognosen innebär ett resultat som är 111 mkr sämre än utfallet 2002. KS har sedan i våras arbetat med ett åtgärdsprogram för att få bukt med kostnadsutvecklingen. Trots detta innebär delårsbokslutet en kraftig försämring av prognostiserat resultat, från ett nollresultat till -137 mkr. Detta sammanhänger med en fortsatt kraftig kostnadsutveckling, försenade effekter av åtgärdsprogrammet samt nytillkommande kostnader för bl a nytt jouravtal. Effekterna av åtgärdsprogrammet är fortfarande svårbedömda. Prognosen för intäkter för SLL-vård är också osäker, främst beroende på den komplicerade bedömningen av kostnadsytterfall. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 9%, dvs. 472 mkr, jämfört med föregående år. Av kostnadsökningen utgör 349 mkr, dvs. 74%, personalkostnader. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 11% jämfört med utfallet 2002. Fr o m den 15 september upphörde KS att utnyttja bemanningsföretag för en stor del av verksamheten. Den kraftiga minskningen av inhyrd personal (ca 100 personer) har kortsiktigt framtvingat stängningar av vårdplatser (ca 60 st) för att inte överbelasta personalen.

Södertälje sjukhus prognostiserar ett resultat på 8 mkr. Prognosen innebär ett resultat som är 15 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har förbättrats med 2 mkr jämfört med delårsbokslutet. Förbättringen beror på minskad kostnadsutveckling inom personalområdet. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 49 mkr, jämfört med föregående år. Av kostnadsökningen utgör 40 mkr, dvs. 82%, personalkostnader. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 8% jämfört med utfallet 2002.

2003-10-23

LS 0310-2719

PRODUKTIONSOMRÅDENA

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mkr	Utfall 2003 jan-sep	Utfall 2002 jan-sep	Förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget 2003 1)	Prognos 2003	Förändring Prog 2003- Bokslut 2002
Södra länets produktionsområde SLPO	63	1	62	-17	1	25	42
Stockholms produktionsområde SPO	72	-42	114	-90	10	-13	77
Norra länets produktionsområde NLPO	10	1	9	-39	0	-33	6
Summa	145	-40	185	-146	11	-21	125
Resultat enl. Lf's beslut dec 2002					0		

1) enl. omrapporterad budget i augusti 2003

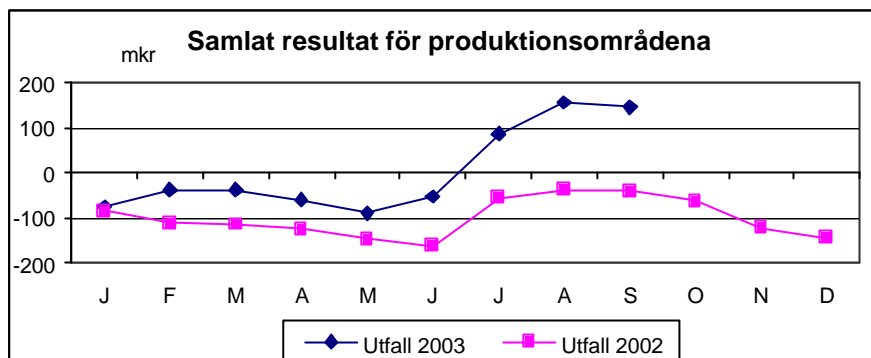
Ekonomi

Produktionsområdena visar ett **resultat** efter 9 månader på 145 mkr. Detta är en mindre reduktion jämfört med föregående rapport, som avsåg resultatet efter augusti månad (156 mkr). Det är dock en kraftig förbättring jämfört med föregående år, då resultatet efter 9 månader var -40 mkr. Redan i juli- och augustirapporterna kunde konstateras att en väsentlig orsak till de då relativt förbättrade resultaten är att semesterkulden reducerats såsom normalt sker vid denna tid på året. Även de extra åtgärder som insatts för att bringa ned ett redan under våren bedömt helårsunderskott bedöms ha bidragit till förbättringen.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, har under perioden januari-september ökat med 6,8% jämfört med samma period föregående år. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, ökade med 4,9%. Den genomsnittliga lönekostnaden per månad per årsarbetare har under perioden januari-september mellan åren ökat med ca 4,7%, (från 23 071 kr till 24 146 kr).

2003-10-23

LS 0310-2719

Det åtgärds paket som LF beslutade om i juni (utöver dem som PO-na själv initierat) har hittills endast givit marginella effekter. Exempelvis anger SLPO och SPO att de höjda patientavgifterna juli t.o.m. september tillfört ca 1,9 mkr resp. 0,5 mkr, vilka belopp i sin helhet återbetalats till beställaren.

Prognosen för helårsresultatet är -21 mkr vilket är en förbättring med 26 mkr jämfört med bedömningen i augustirapporten, och 125 mkr bättre än 2002 års bokslut. Det budgeterade resultatet för 2003 är 11 mkr enligt den i augusti omrapporterade budgeten. För PO-na som helhet prognostiseras såväl intäkter som kostnader bli högre än budgeterat, + 96 mkr resp. -130 mkr, dvs. en fortsatt större avvikelse på kostnadssidan. Som vid bedömningen föregående månad svarar SPO och NLPO för hela det prognostiserade underskottet med -13 resp. -33 mkr. SLPO prognostiserar, som föregående månad, ett överskott på 25 mkr. Som redovisats i flera tidigare månadsrapporter har en rad åtgärder utarbetats för att komma till rätta med de redan under våren konstaterade obalanserna i ekonomin, främst i SPO och NLPO. Dessa har hittills givit en viss effekt och årsprognosen för SPO har förbättrats med 42 mkr jämfört med t.ex. aprilprognosen, men är alltså fortfarande negativ, -13 mkr. Även NLPO har vidtagit ett antal åtgärder som tidigare redovisats för att förbättra det ekonomiska resultatet. Augusti månads prognos för helårsresultatet, -43 mkr, har förbättrats till -33 mkr. Trots de åtgärder som implementerats, bl.a. stor restriktivitet med inhyrning av personal, prognostiseras totalt för alla PO sammantaget en betydligt högre kostnad för inhyrd personal, 222 mkr, än budgeterat, 51 mkr. Antalet årsarbetare minskar och på helårsbasis beräknas antalet bli ca 2,2% lägre än budgeterat. Det utökade arbetsgivaransvaret för sjuklöneperioden bedöms öka kostnaderna med ca 4 mkr under andra halvåret 2003. Åtgärds paketet som LF beslutat om beräknas ge endast marginella effekter på helårsresultatet för PO-na.

Verksamhet

Produktionsområdena ansvarar för den förvaltningsdrivna primärvården, geriatriken och psykiatrien i länet. Den totala omslutningen för 2003 har budgeterats till ca 8 300 mkr, varav ca 3 100 mkr för psykiatri, 2 500 mkr för primärvård och ca 2 700 för geriatrik och övrigt (hjälpmedelsverksamhet, handikapp och rehabilitering, tolkcentral m.m.).

2003-10-23

LS 0310-2719

Vårdproduktionen uppvisar totalt sett inga väsentliga avvikelser från vad som planerats. De generella smärre tendenser som redovisades i föregående rapport kvarstår, t.ex. att antalet vårdtillfällen i geriatriken ökar men medelvårdtiden fortsätter att minska och att antalet besök på husläkarmottagningarna tenderar att minska p.g.a. läkarvakanser och sjukskrivningar bland personalen. PO-na redovisar att bemanningsläget fortsatt är ansträngt på många enheter, främst inom psykiatrin. Inhyrning av personal har dock, i flera fall än planerat, blivit nödvändigt för att klara den rådande situationen. Av den totala kostnaden för inhyrd personal var 181 mkr ackumulerat tom augusti (prognos för hela år 2003 är 222mkr).

2003-10-23

LS 0310-2719

AB STORSTOCKHOLMS LOKALTRAFIK (SL)

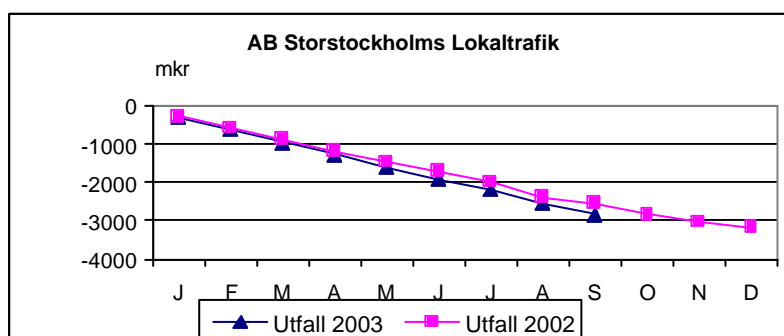
mkr	Utfall 2003 jan-sep	Utfall 2002 jan-sep	% förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget ¹⁾ 2003	Prognos 2003	% förändring Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	3 849	3 885	-1	5 241	5 015	5 020	-4
Verksamhetens kostnader	-6 000	-6 199	-3	-8 145	-8 057	-8 024	-2
Avskrivningar	-489	-278	76	-313	-547	-622	99
Finansnetto	-201	31	-100	36	-272	-235	-100
Resultat före bokslutsdisp	-2 841	-2 561		-3 181	-3 861	-3 861	
Tillskott från SLL					3 861	3 861	
Årets resultat					0	0	

1) Enl omrapporterad budget i augusti 2003

Ekonomi

Resultatet före tillskott från SLL uppgår till -2 841 mkr. Försäljning av aktiemajoriteten i Svensk Banproduktion AB har påverkat resultatet positivt med 52 mkr. Intäkterna är 36 mkr, 1%, lägre jämfört med samma period 2002. Förändringen består av minskade linjetrafikintäkter 63 mkr och ökade övriga intäkter 27 mkr bl.a. uthyrning av fordon. Jämfört med bokslut 2002 är intäcksprognosen lägre 221 mkr, 4%, med anledning av minskade linjetrafikintäkter 80 mkr och övriga intäkter 141 mkr bl.a. uthyrning av lokaler och verkstadsintäkter. Med undantag för trafikintäkterna är förändringarna kända, budgeterade och hänförliga till försäljningen av Svensk Banproduktion AB. Verksamhetens kostnader är lägre i huvudsak med anledning av att kostnader för finansiell leasing från och med 2003 redovisas bland avskrivningar och räntor.

Länsskatterätten har fastslagit att tillskott från SLL till SL ska betraktas som skattepliktigt näringsbidrag, vilket inte innebär några ekonomiska konsekvenser för SL. Skattemyndighetens krav på eftertaxering motsvarande 11 miljarder har underkänts.

2003-10-23

LS 0310-2719

Prognosen för 2003 är oförändrad och uppgår till -3 861 mkr vilket är i nivå med landstingets budget. Prognos och budgetjämförelse för det verksamhetsinriktade resultatet framgår av nedanstående sammanställning. Trots vikande trafikintäkter och oförutsedda kostnadsökningar prognostiseras ett nollresultat efter tillskott och grunden för detta är minskade kapitalkostnader, åtgärder i verksamheten och engångspåverkande poster.

Linjetrafikintäkterna prognostiseras bli 143 mkr, 4%, lägre än budget och en försämring med 5 mkr jämfört med augustiprognosen. Orsaker är en svag resandeutveckling, brister i intäktssäkring och minskad försäljning av färdbevis. Den minskade biljettförsäljningen har sannolikt sin grund i variationer i kortutnyttjandet, reslängden och betalningsdisciplinen. Åtgärder vidtas för att effektivisera intäktssäkringen och avtalet för den färdbeviskontroll som handhas av Connex, och som avser hela trafiksystemet utom pendeltågen, ses nu över.

mkr	Utfall 2003 jan-sep	Budget ¹⁾ 2003	Prognos 2003	% förändring Pr-Budget	Bokslut 2002	% förändring Pr -Bokslut
<i>Intäkter</i>						
Linjetrafikintäkter	2 443	3 468	3 325	-4	3 405	-2
<i>Kostnader</i>						
Tunnelbana	-1 668	-2 330	-2 308	-1	-2 381	-3
Pendeltåg	-809	-1 086	-1 116	3	-1 090	2
Lokaltåg/spårvagn	-347	-475	-476	0	-403	18
Buss	-2 189	-2 930	-2 921	0	-2 642	11
Trafikslagsgemensamt	-23	-38	-49	29	0	0
Reklamintäkt	56	82	82	0	77	7
Produktion netto	-4 980	-6 777	-6 788	0	-6 439	5
Kapitalkostn infrastruktur	-646	-963	-851	-12	-878	-3
Kapitalkostnader SJ	-260	-344	-347	1	-343	1
Reavinst	52	0	52	0	0	0
Övriga intäkter/kostnader	547	755	748	0	1 074	-30
Resultat	-2 844	-3 861	-3 861		-3 181	
Skattefinansieringsgrad %		51,5	52,6	2,1	50,3	4,6

1) Enl omrapporterad budget augusti 2003

Trafikkostnaderna prognostiseras öka med 11 mkr jämfört med budget, vilket är 13 mkr lägre jämfört med föregående prognos. Förbättringen är ett resultat av de åtgärder som vidtagits för att dämpa kostnadsutvecklingen. Jämfört med 2002 prognostiseras kostnaderna öka med 349 mkr, 5%, främst med anledning av ökade kostnader för busstrafik, 279 mkr, bl.a. nya och ändrade avtal med bussentreprenörerna, indexutveckling i övriga trafikavtal, upphandling av ny entreprenör för Roslagsbanan, höjda kvalitetskrav, kostnader för incitament och kostnader för Olympiatågen. Utbudet prognostiseras öka med 141 miljoner sittplatskilometer jämfört med 2002.

2003-10-23

LS 0310-2719

Kapitalkostnaderna består av leasinghyror, avskrivningar och räntor. Det låga ränteläget påverkar leasingkostnaderna och medför en fortsatt positiv prognos med 112 mkr, 12%. SL Finans har för SL:s räkning genomfört två amerikanska leasingtransaktioner som har förbättrat resultatet. Resultateffekten för samtliga amerikanska leasingtransaktioner beräknas för året till drygt 25 mkr.

I prognosen ingår en reavinst om 52 mkr från försäljning av Svensk Banproduktion AB. Däremot har eventuella reavinster på ca 90 mkr från försäljning av fastigheter ej beaktats, eftersom avtalen ej är klara.

Skattefinansieringsgraden prognostiseras bli 52,6% mot budgeterade 51,5% främst på grund av de minskade intäkterna.

Verksamhet

EU kommissionen har godkänt ett reviderat finansieringsprogram för den krisdrabbade Alstom-koncernen, som kontrakterats för leverans av de nya pendeltågsvagnarna. Så långt SL kan bedöma påverkas inte vagnproduktionen. En fortsatt bevakning sker framgent.

Till ny VD för SL har utsetts Lennart Jangälv, Ängelholm, som närmast kommer från Ikea Food Service.

Resandeutfallet visar på en ökning med 0,3% jämfört med motsvarande period 2002. Prognosen är oförändrad 647 000 resande per dag.

Kvalitet – Punktlighet/Inställda avgångar/Stopp i trafiken

Kvalitetsmåten uppvisar mindre avvikelser jämfört med plan men har förbättrats jämfört med föregående år. Tunnelbanetrafiken och pendeltågstrafiken visar en stadigt förbättrad punktlighet. Samtliga lokalbanor visar låga nivåer för inställd trafik och personaltillgången är fortsatt god. Även busstrafiken visar förbättringar avseende inställd trafik. Andelen nöjda resenärer har ökat till 63% jämfört med 61% år 2002 och andelen nöjda medborgare uppgår till i genomsnitt 54% jämfört med 50% 2002.

ÖVRIGA VERKSAMHETER

Färdtjänstnämnden redovisar en prognos vid årets slut om 6 mkr, en förbättring med 1 mkr jämfört med föregående prognos. Intäkterna beräknas överstiga budgeten med 17 mkr med anledning av ökad resevolym och höjda avgifter enligt åtgärdsprogrammet. Kostnaderna beräknas överstiga budgeten med 23 mkr huvudsakligen till följd av ökningen av antalet utförda resor. Ökningen har sin grund i en generös tilldelning av resor, en hög tillgänglighet hos transportörerna och en låg månadskostnad för resenären. Kostnadsökningen motverkas av åtgärdsprogrammets begränsning av resetilldelningen,

2003-10-23

LS 0310-2719

avgiftshöjningen och övriga besparingsåtgärder med ca 14 mkr. Utvecklingen av resevolymen ses som den största osäkerhets- och riskfaktorn. Färdtjänsten arbetar vidare med åtgärder för att begränsa underskottet.

Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) redovisar en helårsprognos på –130,9 mkr, en förbättring med 0,5 mkr jämfört med föregående prognos och 1,3 mkr bättre jämfört med budget. Prognos för verksamhetens intäkter är 9,2 mkr bättre än budget, varav 3,3 mkr härrör från taxehöjningen den 1 juli med 10% på priserna i skärgårdstrafiken och 5 kronors höjning per biljett i hamntaxan i enlighet med åtgärdsprogrammet. Kostnaderna för köpt trafik, godshantering, material och varor prognostiseras överstiga budgeten med 8,7 mkr bl.a. med anledning av ökade kostnader för nya och befintliga trafikavtal samt ökade kostnader i samband med den hårda isvintern. Övriga verksamhetskostnader är 1,7 mkr bättre än budget medan avskrivningar och räntenetto är 0,9 mkr sämre än budget. Bolaget arbetar vidare med åtgärder för att så långt som möjligt täcka de ökade kostnaderna genom besparingar och intäktsförstärkningar.

Övriga verksamheter redovisar en helårsprognos på –165 mkr vilket avviker mot budget med –119 mkr. Den största avvikelser står Landstingshuset Stockholm AB för med –106 mkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på nedskrivning av aktier i dotterbolag. Kostnaden påverkar inte koncernens resultat då den enligt regler för koncernredovisning återläggs.